

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
**გარემოსდაცვითი ნებართვისა და სახელმწიფო
ეკოლოგიური ექსპერტიზის დეპარტამენტი**

საქართველო, 380062 თბილისი, ფალიაშვილის ქ. 87. ტელ: 25-17-20; ფაქსი: 25-17-21

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 25

“ 04 ” 04 2003 წ.

1. საერთო მონაცემები

1. პროექტის დასახელება –	მცირე სიმძლავრის “ხაღორი ჰესი II”
2. საქმიანობის კატეგორია –	მეორე
3. პროექტის სტადია –	ტექნიკური პროექტი
4. პროექტი შედგენილია –	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
“ფერი”-ს მიერ
5. ობიექტის ადგილმდებარეობა –	მდ. ალაზანზე, მდ. ხაღორისწყლისა და მდ.
ბაწარას ალაზანთან შეერთებებს შორის
მონაკვეთის შუა წელი
6. დამკვეთი –	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
“ფერი”
7. პროექტი წარმოდგენილია –	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
“ფერი”-ს მიერ
8. საპროექტო მასალები მიღებულია	12. 02. 2003 წ.

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება "ფერი"-ს მიერ გარემოსდაცვითი ნებართვის მიღების მიზნით სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი "მცირე სიმძლავრის "ხადორი ჰესი II"-ის ტექნიკური პროექტი და მასში ასახული გარემოსდაცვითი ღონისძიებები ითვალისწინებს მდ. ალაზანზე, მდ. ხადორისწყლისა და მდ. ბაწარას ალაზანთან შეერთებებს შორის მონაკვეთის შუა წელში, მცირე სიმძლავრის ჰესის მშენებლობას დადგმული სიმძლავრით 2 მგტ. ჰესის ძირითადი დანიშნულებაა "ხადორი ჰესი I"-ის მშენებლობისათვის აუცილებელი ელექტრომომთხოვნილებათა დაფარვა. განსახილველი ჰესის სიმძლავრეს პირველ რიგში განაპირობებს "ხადორი ჰესი I"-ის პროექტით გათვალისწინებული წყალსადაწნევო გვირაბის გაყვანასთან დაკავშირებული პრობლემები, რომელიც დაკავშირებულია ამერიკული ფირმა "რობინსი"-ს სპეციალურ გვირაბამყვანი მანქანის გამოყენებასთან. 24 მგტ სიმძლავრის "ხადორი ჰესი I"-ის ექსპლუატაციაში შესვლის შემდეგ "ხადორი ჰესი II"-ის მიერ გამოძეგნილი ელ. ენერჯია ჩაერთდება საერთო სისტემაში.

"ხადორი ჰესი II"-ის სათავე ნაგებობა წარმოადგენს ფსკერული ტიპის წყალმიმღებს და მისი განთავსება მოხდება მდ. ალაზანში მის შენაკად ქვაჩადალას შესართავთან. წყალმიმღების სიგრძე იქნება 33მ, დიამეტრი კი 2,7მ. წყალმიმღები გაანგარიშებულია ჰესის საანგარიშო ხარჯის 4მ³/წმ-ის მიღებაზე, რაც უზრუნველყოფს მდ. ალაზანში წყლის სანიტარული ხარჯის დატოვების პრობლემას. იქთიოფაუნაზე ზემოქმედებასთან დაკავშირებით პროექტში აღნიშნულია, რომ მდ. ალაზანს არ გააჩნია თევზსამეურნეო მნიშვნელობა, რაც სინამდვილეს არ შეეფერება.

მდ. ალაზანზე თევზსაჭერი მეურნეობის შექმნის მიზნით (საქ. ასოციაცია "მონკაეშირი") 2000 წლის 21 ნოემბერს გაცემულია სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა პროექტზე და შესაბამისი გარემოსდაცვითი ნებართვა.

აღნიშნულის გარდა ექსპერტიზაში მონაწილე დამოუკიდებელი ექსპერტის დასკვნის შესაბამისად მდ. ალაზანს გააჩნია, როგორც თევზსამეურნეო, ასევე თევზსაჭერი მნიშვნელობა.

ჰიდროელექტროსადგურის მთლიანი სქემა შემდეგნაირია: ალაზანზე განთავსებული წყალმიმღებიდან სადაწნეო მილსადენი, რომლის სიგრძეც 2,4 კმ-ია, მიუყვება მდინარის სეობას. თვით ჰესის შენობა განლაგებულია მდ. ალაზანის მარჯვენა ჭაღისზედა ტერასაზე (785მ ნიშნული). ჰესის შენობიდან გამოძეგნილი წყალი უბრუნდება მდ. ალაზანს. ჰიდროელექტროსადგურის მთელი სისტემა მდებარეობს არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების ფონდში. ჰესის ინფრასტრუქტურაში არსებულ ნაგებობების განთავსების ტერიტორიაზე მწვანე ნარგავები არ არის დაფიქსირებული. ჰესის კომპლექსიდან ბაწარას ნაკრძალი დაცილებულია დაახლოებით 500 მეტრით.

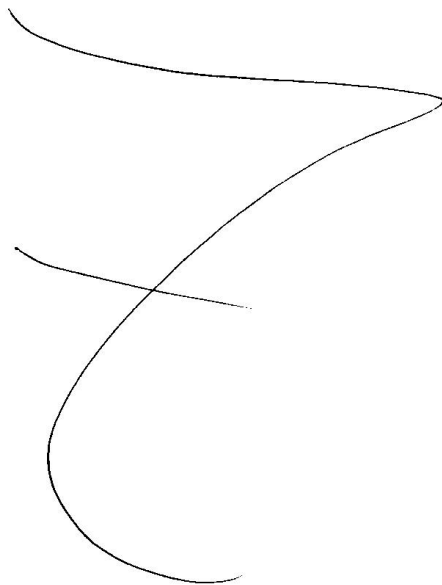
სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცესში მონაწილე დამოუკიდებელი ექსპერტების შენიშვნები ჩამოყალიბებულია ამ დასკვნის III თავში.

III. შენობნობა

1. კინაიდან ჰესის სათავე ნაგებობა -- ფსკერული ტიპის წყალმიმღები -- არ ითვალისწინებს იქთიოფაუნაზე ნეგატიური ზემოქმედების შემარბილებელ ღონისძიებებს, გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის კახეთის რეგიონალურ სამმართველოში წარმოდგენილი იქნეს იქთიოფაუნაზე ზემოქმედების შემცირებისათვის საჭირო სათავე ნაგებობის მოწყობასთან დაკავშირებული ღონისძიებები.

ღონისძიებების შემუშავებასთან ერთად გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს ბიომრავალფეროვნების დეპარტამენტის მონაწილეობით გაანგარიშებული იქნას იქთიოფაუნაზე მოსალოდნელი ზარალი სახელმწიფო ბიუჯეტში შეტანის მიზნით;

2. წყლის შესაძლო დაბინძურების შეფასებისათვის შემუშავებული და დამტკიცებული იქნეს მონიტორინგის პროგრამა მდინარის ზედა და ქვედა ბიეფში არსებული წყლის სინჯების ანალიზის საფუძველზე.

IV. დასკვნა

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება "ფერი"-ს მიერ გარემოსდაცვითი ნებართვის მიღების მიზნით სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი "მცირე სიმძლავრის "ხაღორი ჰესი II"-ის ტექნიკური პროექტის მიხედვით სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება შესაძლებელია დასკვნის III თავში მოყვანილი შენიშვნების განხორციელების შემთხვევაში.

ჰესის ექსპლუატაციაში გაშვებასთან დაკავშირებით შექმნილი მიმდები კომისიის შემადგენლობაში გათვალისწინებული იქნას საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს წარმომადგენლის მონაწილეობა.

ექსპერტები: 1. ა. ბერიძე (მთიანეთი რ.)
2. ჯ. ჯანაშია (ქვემო ქართლი რ.)
3. შ. ბერიძე (მცხეთა-მთიანეთი რ.)

ბ. ა.

გარემოსდაცვითი ნებართვისა და სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დეპარტამენტის უფროსი (მოადგილე): *მ. თაყაიშვილი*

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის სამმართველოს უფროსი (განყ. უფროსი): *ნ. სეიფიძე*

